

Reach: 511.046

Country: Slovenija

1 / 2

Kultura

Gospa Bovary – zgolj trapa, frfotava sanjavka ali žrtev lastnih čustev?

Ob predstavi na malem odru **SNG Nova Gorica**
20. maj 2015 ob 12:21

Nova Gorica/LjubljanaMMC RTV SLO

Najnovjša adaptacija slavnega Flaubertovega romana v SNG Nova Gorica Emo Bovary postavlja v nekakšen ring med občinstvom, zaodrjem in četrto steno, kjer se bije njena čustvena bitka nevrotičnih stanj, depresij in iluzij.

Pogosto je prva stvar, ki jo slišimo o Emi Bovary – ko se tam nekje v najstniških letih spogledujemo s svetovnimi klasiki –, da je gospa Bovary 'ena navadna trapa' (vsaj spodaj podpisani je bila tako predstavljena) in logična posledica je seveda nekakšna vzvišena drža, saj trape so pač le trape in so za svojo usodo bolj kot ne, zaradi svoje trapavosti, same krive, roman pa je prebran v tej luči. Ema pa za vedno v naših očeh ostane kot zgolj neumna ženska, ki je popolnoma neslavno propadla. Dramatizacija **Nebojše Pop Tasića**, narejena po naročilu SNG-ja Nova Gorica, izhaja prav iz te temeljne percepcije slavne junakinje, čemur sledi tudi režija **Julije Roschine**, vendar z bistvenim preobratom – na Emo Bovary ne gledamo več skozi oči *razuma*, ampak skozi oči *čustev*.

In pred nami je nenadoma popolnoma drugačna Bovaryjeva. Ema, ki je ne moremo več obsojati,

ker razumemo njena čustva, njen frfotavi sanjski svet pa nam pravzaprav tudi ni tako tuj, da bi ga kar tako meni nič tebi nič obsojali. Se nam pa začnejo porajati vprašanja: Kdo je Ema Bovary?

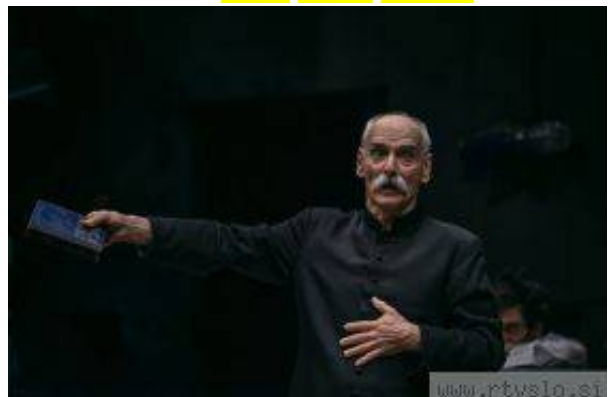

"To je ena izmed predstav, ki je ring, torej direktna predstava, pri kateri se ne da skriti," je o študiji predstave povedal eden izmed igralcev Blaž Valič. Foto: **SNG Nova Gorica**

Arna Hadžial, je o procesu nastajanja predstave povedala, da so tokrat prisluhnilo svetu, ki so ga ustvarjali in se nanj odzvali.

Foto: **SNG Nova Gorica**

Avtorja priredbe Nebojšo Pop Tasića nobena adaptacija romana, ki je bila narejena doslej ni prepričala, zato je sklenil narediti svojo – tako, ki ne izpostavlja zgolj zgodbe Eme Bovary, temveč jo predstavi iz novega zornega kota.

Foto: SNG Nova Gorica

Reach: 511.046

Country: Slovenija

2 / 2

Je res tako neumna? Je grešnica ali žrtev zatohle patriarhalne družbe? Je Charles slabič ali dober mož, ki ženi želi le ustreči? Smo Emo danes sploh še zmožni gledati drugače kot padlo/propadlo žensko? Tega sicer zaradi njenega konca ni mogoče zanikati, pa vendar zakaj Ema podlega svoji sanjivosti in s podbradkom v rokah zre v svojo prihodnost, kjer pa pravega "beloperega princa" – ah, kako predvidljivo z današnjega stališča – ni in ga ne more biti. Drugače kot njena romaneskna kolegica Ana, Ema ni neposredna žrtev družbe, temveč je žrtev lastnih sanjarij. Pa kljub temu; zakaj Ema tako vneto sanja z odprtimi očmi?

Uprizoritev v svojem iskanju ne gre tako daleč, da bi ponudila neposredne odgovore, raje prikaže Emine sanjarije tudi skozi gledališko mašinerijo; stopnjuje napetost z glasbo (skladatelj **Branko Rožman**, oblikovalec zvoka in tolkalist **Vladimir Hmeljak**), fizičnostjo (koreograf **Matjaž Farič**), očitnimi telesnimi napori igralcev, odmiki in približevanji vlogi, čeprav neposrednih izstopov iz vlog ni. Na odru čakajoči igralci povabijo gledalce na oder, kjer dobršen del prostora zavzemajo njim namenjeni stoli (scenografija in kostumografija **Vasilija Fišer**), preostanek, kot nekakšen ring, obdan z gledalskimi tribunami, vidnim zaodrjem in četrto steno, dodatno nakazano s spustom zavese, pa je namenjen stalno navzočim igralcem. Že ob samem vstopu na oder nas z gesto povabijo v drug svet, ki ni od tu, pa vseeno je, in ki ga ob koncu predstave zapustimo prav takšnega, kot smo vanj vstopili. Emina zgodba se torej vedno znova ponavlja in je zapisana neskočnosti.

Avtor dramatizacije in dramaturg predstave Nebojša Pop Tasić uvodno skozi župnikova/učiteljeva usta (**Sandi Pavlin** ga upodobi z vsem potrebnim nabojem, ki ga dolg monolog potrebuje) poda bistvene dogodke Emine zgodbe. Od tu se potem potopimo v preplet nezavednega, Emine furjavosti, čustev, Charlesovega (**Gorazd Jako**) stoičnega podrejanja, nenehnega sedenja na 'štokrlu', v divjanje princev in njihovo prhanje v Emo, dokler ta zaradi svojih želja in hotenj (oba ljubimca upodobi **Vito Weis**, oderuškega lekarnarja pa **Blaž Valič**) ne kolapsira. Ema (**Arna Hadžial**) na začetku hahljavo z nemim komentiranjem – ki ga zasledimo tudi pri drugih likih – spremlja vpeljavo svojega lika kot kakšna neizkušena deklica, ki se z veseljem strinja z avtoriteto, saj je konec koncev vse povedano tudi res. A se iz hahljavega dekletca, z nežnim satričnim podtonom, postopoma prelevi v žensko, nezmožno nadzorovanja lastnih čustev ter hotenj.

Roschina spretno manevrira prehode igralcev, vpeljuje postopke, ki smo jih pri njej že videli (npr. raba mikrofona, rekvizitov), predstava pa je energijsko polna, čeprav gostobesednosti besedila ne bi škodil kakšen rez, kot so tudi posamezni trenutki za kanček predolgi. Vsekakor pa je svež nov pogled na Emo Bovary, ki je ne obsoja, temveč k njej pristopa skozi nezavedno plat čustev, celota pa je zaznamovana z intimnim vzdušjem, kjer tako gledalcem kot igralcem ne uide noben premik. Morda je podnapis k naslovu *satirična ganljivka*, četudi se sliši nadvse dobro, nekoliko pretiran; ga pa opravičujejo nemi komentarji igralcev, ki s svojo 'kvaziganenostjo' vnašajo satiro in skoraj neopazno pripomorejo k vzdušju, kar ne bi bilo mogoče, če gledalci ne bi sedeli na odru. Vzdušju, v katerega intimo vstopimo in izstopimo s koraki po odru in ga tudi sami, kot gledalci, oblikujemo.

Yulia Roschina se je rodila leta 1982 v Moskvi. Z osmimi leti se je preselila v Slovenijo, moskovsko otroštvo pa je močno zaznamovalo njeno ustvarjalno pot: obiskovanje baletne šole ter opernih, baletnih, lutkovnih in cirkuških predstav je v njej vzbudilo ljubezen do gledališča. Foto: **SNG Nova Gorica**